

citizens

17 april 2026

WATERSCHAP RIVIERENLAND

Rapportage

Reputatieonderzoek

Onderzoeksteam

Eva van Malsen

Anne Belonje

Om beter te begrijpen hoe verschillende betrokkenen (inwoners, agrariërs en ondernemers) Waterschap Rivierenland ervaren, is een reputatieonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek richt zich op de bekendheid met Waterschap Rivierenland, de reputatie van de organisatie en de ervaring van de communicatie.

Inhoudsopgave – In deze rapportage

1. Aanleiding onderzoek	3
1.1 Reputatieonderzoek Waterschap Rivierenland	3
1.2 1.490 respondenten	3
2. Belangrijkste resultaten	4
2.1 Redelijke bekendheid onder invullers met Waterschap Rivierenland	4
2.2 Invullers vinden het lastig om Waterschap Rivierenland te beoordelen op eigenschappen	4
2.3 Invullers vinden alle taken belangrijk, maar vinden niet altijd het waterschap verantwoordelijk	4
2.4 Bij contact met Waterschap Rivierenland denken invullers (nog) vooral aan de waterschapsverkiezingen	4
2.5 Kansen in communicatie over en betrokkenheid bij het waterschap	4
3. Resultaten inwonersconsultatie	5
3.1 Bekendheid	6
3.2 Reputatie	7
3.2.1 Associaties met taken	7
3.2.2 Belang van taken	10
3.2.3 Waardering	11
3.3 Communicatie	13
4. Handelingsperspectief	17
5. Onderzoeksverantwoording	19
5.1 Vragenlijst	19
5.2 Bereik	19
5.3 Methodiek	20
5.4 Verdeling invullers	21
5.5 Privacy & consent	23

1. Aanleiding onderzoek

Hoofdstuk 1

1.1 Reputatieonderzoek Waterschap Rivierenland

Waterschap Rivierenland wil beter begrijpen hoe verschillende betrokkenen (inwoners, agrariërs en ondernemers) het waterschap ervaren. Om dit inzichtelijk te maken, voerde Citisens een onafhankelijk onderzoek uit. Dit onderzoek richtte zich onder meer op de bekendheid met het waterschap en haar taken en verantwoordelijkheden, de waardering voor het functioneren van de organisatie en communicatie- en participatievoorkeuren. Door deze aspecten systematisch in kaart te brengen ontstaat een helder beeld van hoe betrokkenen het waterschap zien, welke verwachtingen zij hebben en waar kansen of aandachtspunten liggen. Een verdiept begrip van de huidige reputatie helpt het waterschap om risico's vroegtijdig te signaleren, de kwaliteit van communicatie en dienstverlening verder te verbeteren en het vertrouwen van betrokkenen te versterken.

Het onderzoek stond live van 9 februari 2026 tot 3 maart 2026. Inwoners en (agrarische) ondernemers konden het onderzoek invullen via www.onderzoekwaterschap.nl.

1.2 1.490 respondenten

In totaal is de vragenlijst 1.658 keer ingevuld. Dubbele invullers en invullers buiten het werkgebied van Waterschap Rivierenland hebben we via verschillende verificatiemethoden uit de resultaten gefilterd. Dit leidt tot een netto respons van **1.490 invullers**. Hiervan komen 1.128 invullers uit het Citisenspanel (76%) en 362 (24%) via de open link. De antwoorden van de 1.490 invullers vormen de basis voor de resultaten die in deze rapportage worden beschreven. De resultaten zijn gewogen op de betrokkenheidsprofielen van Citisens.¹

¹ Onderzoeksbureau Citisens ontwikkelde een eigen segmentatiemodel: de betrokkenheidsprofielen. Deze profielen combineren sociaal-demografische kenmerken met data over de betrokkenheid van inwoners bij hun eigen leefomgeving, hun vertrouwen in instituties, hun politiek zelfvertrouwen, participatiegedrag en communicatievoorkeuren. Meer informatie over de betrokkenheidsprofielen vindt u op www.citisens.nl/tools/betrokkenheidsprofielen.

2. Belangrijkste resultaten

Hoofdstuk 2

2.1 Redelijke bekendheid onder invullers met Waterschap Rivierenland

Een meerderheid van de invullers weet dat Waterschap Rivierenland actief is op de plek waar zij wonen (59%) of werken (56%). Dit heet ook wel de ongeholpen bekendheid. Een ruime meerderheid herkent het waterschap wanneer deze wordt getoond in een lijst met Nederlandse waterschappen: 86% van de inwoners en 85% van de (agrarische) ondernemers wist Waterschap Rivierenland aan te kruisen. Dit wordt ook wel de geholpen bekendheid genoemd. Het waterschap is het meest bekend onder invullers uit de regio Alblasserwaard en Beneden Linge, onder minder stedelijke invullers en onder invullers die relatief kort in het werkgebied wonen.

2.2 Invullers vinden het lastig om Waterschap Rivierenland te beoordelen op eigenschappen

Invullers die bekend zijn met Waterschap Rivierenland beoordelen het waterschap overwegend als goed in hun werk en betrouwbaar. Opvallend is dat een relatief groot deel van de invullers geen duidelijke mening heeft over de verschillende eigenschappen van het waterschap. Zo had ongeveer de helft van de invullers geen mening over aspecten als flexibiliteit en bereikbaarheid in relatie tot het waterschap.

2.3 Invullers vinden alle taken belangrijk, maar vinden niet altijd het waterschap verantwoordelijk

Over het algemeen zijn invullers bekend met de taken van het waterschap en vinden zij deze ook belangrijk. Zij zien Waterschap Rivierenland vooral als verantwoordelijk voor het reguleren van de waterstand, het versterken en onderhouden van dijken, het voorkomen van overlast bij extreem weer en het schoon en toegankelijk houden van watergangen. Taken zoals afvalwaterzuivering, natuurbeheer in en rond het water en controle van de (zwem)waterkwaliteit worden minder vaak aan het waterschap gekoppeld. Opvallend is dat het zuiveren van afvalwater wel als erg belangrijk wordt beschouwd, maar relatief het minst wordt gezien als een verantwoordelijkheid van het waterschap.

2.4 Bij contact met Waterschap Rivierenland denken invullers (nog) vooral aan de waterschapsverkiezingen

Op dit moment zijn invullers het meest in contact gekomen met Waterschap Rivierenland door het stemmen voor de waterschapsverkiezingen en de jaarlijkse belastingaanslag. In de toekomst willen zij betrokken zijn door te stemmen bij de waterschapsverkiezingen en door het ontvangen van informatie. Deze gewenste betrokkenheid ligt hoger onder invullers die eerder contact hebben gehad met het waterschap.

2.5 Kansen in communicatie over en betrokkenheid bij het waterschap

Een groot deel van de invullers heeft geen duidelijke mening over of het gemakkelijk is om contact te hebben met het waterschap. Tegelijkertijd zien invullers alle taken als belangrijk, maar koppelen zij deze niet altijd aan het waterschap. Dit vraagt om gerichte en consistente communicatie op enkele kernthema's. Contactmomenten bieden kansen om betrokkenheid te vergroten, en de waterschapsverkiezingen vormen daarbij een belangrijk moment om inwoners en ondernemers inhoudelijk te betrekken.

3. Resultaten inwonersconsultatie

Hoofdstuk 3

Leeswijzer

Dit hoofdstuk biedt inzicht in hoe bevroagde inwoners, ondernemers en agrarisch ondernemers wonend of werkend in het werkgebied van Waterschap Rivierenland, denken over het waterschap. Door de routing in de vragenlijst zijn niet alle vragen aan iedere deelnemer gesteld. Daarom vermelden we bij elke vraag hoeveel mensen deze hebben beantwoord. Als dit aantal lager is dan het totale aantal deelnemers, is aangegeven aan welke groep de vraag is gesteld.

Vanwege afronding tellen de percentages soms niet precies op tot 100%. Bij meerkeuzevragen kan het totaal van de percentages juist hoger dan 100% zijn. De categorie 'Weet ik niet / geen mening' is alleen toegevoegd als dit waardevolle extra inzichten oplevert.

De hoofdanalyse van de rapportage beschrijft de opvattingen van alle invullers. Per vraag zijn daarnaast aanvullende analyses uitgevoerd om verschillen tussen groepen in kaart te brengen. Dit zijn de uitsplitsingen. Hierbij is via een chi-kwadraattoets eerst vastgesteld óf er een significant verschil bestaat tussen groepen, en zo ja, wat dat verschil inhoudt. Alleen significante verschillen staan beschreven; deze staan per vraag in een apart tekstvak. De resultaten zijn uitgesplitst op de volgende aspecten:

- *Betrokkenen:* De resultaten worden uitgesplitst naar inwoners en (agrarisch) ondernemers. Gezien het te lage steekproefaantal van de agrarisch ondernemers ($n = 27$), is ervoor gekozen om agrarische ondernemers en andere ondernemers samen te voegen. In de rapportage wordt de combinatie van beide groepen bedoeld, wanneer aan ondernemers wordt gerefereerd. Indien aan ondernemers en inwoners verschillende vragen zijn getoond in de vragenlijst, zijn er aparte grafieken van deze vragen opgenomen.
- *Regio:* De resultaten worden uitgesplitst naar de vier regio's die Waterschap Rivierenland binnen haar werkgebied hanteert. Dit zijn de regio Alblasserwaard en Beneden Linge, regio Altena en Bommelerwaard, regio Betuwe, en regio Rijk van Maas en Waal.
- *Duur van het wonen:* De resultaten worden uitgesplitst naar de duur van wonen en/of werken in het waterschap van Rivierenland. De categorieën zijn minder dan 10 jaar, 11-20 jaar en meer dan 20 jaar.
- *De mate van stedelijkheid:* De resultaten worden uitgesplitst naar stedelijkheid. Stedelijkheid zegt iets over hoe veel mensen ergens wonen of werken, door te kijken naar hoe veel adressen dichtbij elkaar staan. Hierbij hanteren we de volgende categorieën. Als eerst 'niet/weinig stedelijk': dit is landelijk gebied, hier staan woningen ver van elkaar verspreid. Als tweede 'matig stedelijk': dit gebied zit tussen landelijk en stads in. En als laatste '(zeer) stedelijk': dit betreft de stad, en hier staan veel huizen, kantoren en winkels dicht op elkaar.
- *Eerder contact met het waterschap*
De resultaten worden uitgesplitst naar eerder contact met Waterschap Rivierenland. De categorieën zijn contact over projecten in de buurt, contact over onderhoud en controle van

water, contact over vergunningen, contact over meldingen of calamiteiten, en geen eerder contact.

3.1 Bekendheid

De eerste stap in het meten van de reputatie is nagaan in hoeverre inwoners en ondernemers bekend zijn met Waterschap Rivierenland. Dit is in kaart gebracht via een open vraag en een meerkeuzevraag.

Bij de open vraag konden invullers in een open veld invullen welk waterschap zij dachten dat actief is op de plek waar zij wonen of hun onderneming hebben. Dit noemen we **ongeholpen naamsbekendheid**. Vervolgens kregen invullers een lijst waterschappen in Nederland voorgelegd. Zo kon gemeten worden of invullers het waterschap herkenden op het moment dat ze het zagen. Dit noemen we **geholpen naamsbekendheid**.

Meer dan de helft van de invullers (59%) weet uit zichzelf dat Waterschap Rivierenland actief is op de plek waar zij wonen. Dit is vergelijkbaar met eerder onderzoek voor de Unie van Waterschappen, waar 53% bekend was met het waterschap van de regio waar zij woonden ($n = 14.427$)². Op het moment dat invullers de lijst met meerdere Nederlandse waterschappen te zien krijgen, herkent nog 27% extra het waterschap (86% geholpen bekendheid).

Weet je welk waterschap actief is op de plek waar je woont? Open vraag ($n = 1.490$); **Hieronder vind je een lijst met alle waterschappen van Nederland. Kun je aangeven welk waterschap actief is op de plek waar je woont?** Meerkeuzevraag ($n = 1.490$)

ongeholpen bekendheid

59%

geholpen bekendheid

86%

² In dit onderzoek werd de stelling 'Wat vind jij? Ik ben bekend met het waterschap van de regio waar ik woon.' alleen voorgelegd aan invullers die eerder aangaven wel eens van de waterschappen te hebben gehoord.

Citizens (2022), Onderzoek Unie van Waterschappen: <https://unievanwaterschappen.nl/wp-content/uploads/2023/02/1.-Rapportage-Onderzoek-Unie-van-Waterschappen-Citizens.pdf>

Er was geen verschil in de geholpen bekendheid van Waterschap Rivierenland tussen de verschillende groepen. Wel zagen we een aantal significante verschillen met betrekking tot de ongeholpen bekendheid van het waterschap tussen invullers uit verschillende regio's, de duur van wonen of werken, en de mate van stedelijkheid.

Regio

Invullers uit de regio Alblasserwaard en Beneden Linge zijn het meest bekend met Waterschap Rivierenland (76%), gevolgd door invullers uit de regio Betuwe (72%) en de regio Altena en Bommelerwaard (69%). Invullers uit de regio Rijk van Maas en Waal zijn het minst bekend met Waterschap Rivierenland (59%).

Duur van wonen of werken in Waterschap Rivierenland

Invullers die 11-20 jaar wonen in het werkgebied van Waterschap Rivierenland (44%) zijn vaker niet bekend met Waterschap Rivierenland, in vergelijking met invullers die er 10 jaar of korter wonen (39%) of juist langer dan 20 jaar (31%).

Mate van stedelijkheid

Invullers uit de stad (zeer stedelijk, 40%) zijn vaker niet bekend met Waterschap Rivierenland, in vergelijking met invullers tussen stad en dorp in (matig stedelijke invullers, 36%) en invullers uit landelijk gebied (niet/weinig stedelijk, 25%).

Voor bevroagde ondernemers zien we een vergelijkbaar resultaat: 56% weet welk waterschap actief is op de plek waar zij hun onderneming hebben. Een ruime meerderheid (85%) herkent het als het waterschap weergegeven is.

Weet je welk waterschap actief is op de plek waar je jouw onderneming hebt? Open vraag (n = 148, ondernemers); **Hieronder vind je een lijst met alle waterschappen van Nederland. Kun je aangeven welk waterschap actief is op de plek waar je jouw onderneming hebt?** Meerkeuzevraag (n = 148, ondernemers)

ongeholpen bekendheid 56%

geholpen bekendheid 85%

3.2 Reputatie

3.2.1 Associaties met taken

In het tweede onderdeel van de vragenlijst werd eerst onderzocht welke taken inwoners en (agrarische) ondernemers het meest associëren met het waterschap. Ook dit is voor invullers zowel met een open vraag als een meerkeuzevraag in kaart gebracht.

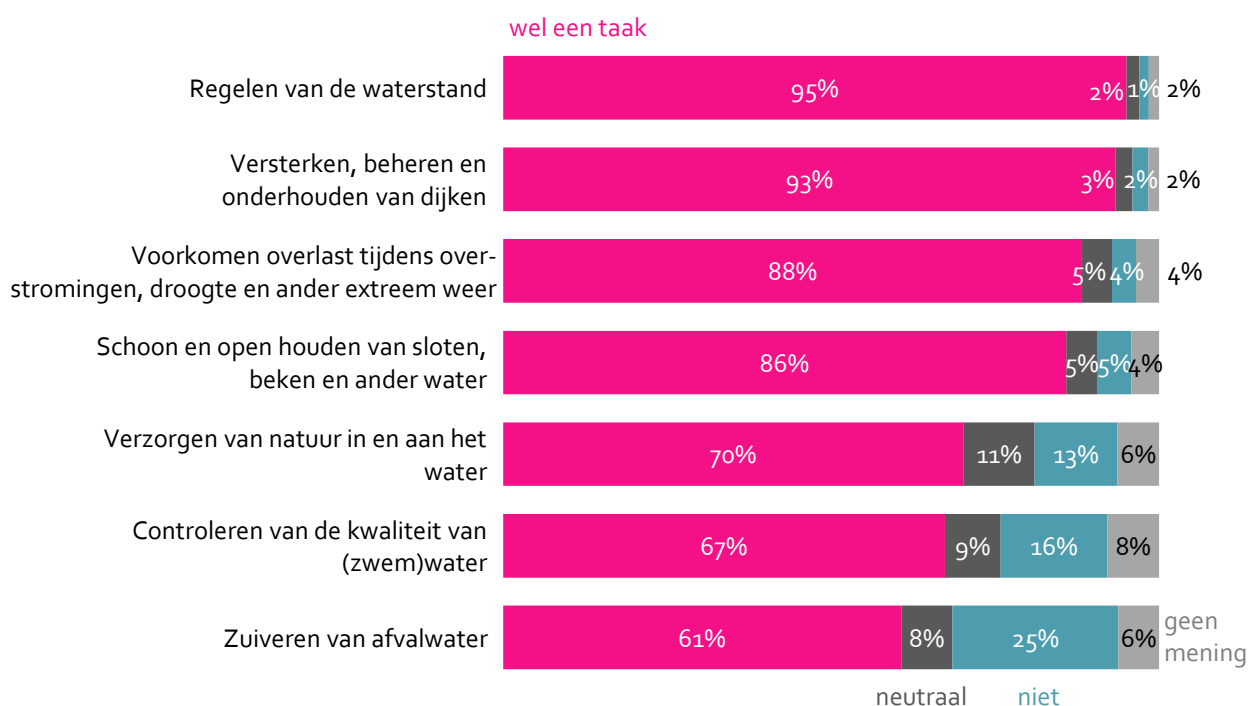
Bij de open vraag konden invullers in een open veld invullen waar ze een waterschap mee associëren, waarbij ze werden gevraagd alles op te schrijven wat in hen opkwam. Hierbij kwamen een aantal taken naar voren. De meest genoemde taken zijn in de onderstaande tabel te vinden.

Wat doet een waterschap volgens jou? Open vraag (n = 1.433)

Thema	Citaten
Onderhoud van dijken Een groot deel van de invullers noemt het controleren en onderhouden van de dijken als taak van het waterschap. Hierbij noemen sommige invullers ook veiligheid en het voorkomen van overlast door middel van dijken.	<i>"Controleren van dijken en zo nodig daar onderhoud aan plegen."</i> <i>"Zorgt voor veilige dijken en kades."</i> <i>"Het waterschap controleert of de dijken in goede staat zijn in verband met het voorkomen van een dijkdoorbraak en overstroming en zorgt dat eventuele zaken hersteld worden door bedrijven die daarin gespecialiseerd zijn."</i>
Waterkwaliteit bewaken Invullers geven aan dat het waterschap verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het (oppervlakte)water, bijvoorbeeld in sloten, plassen en rivieren.	<i>"Toezien op waterkwaliteit in wateren in beheer van het waterschap."</i> <i>"Kwaliteit oppervlaktewater in rivieren en plassen."</i> <i>"Metingen uitvoeren om de waterkwaliteit te controleren. Vervuiling opsporen en aanpakken. Zorgen voor schoon en gezond oppervlaktewater voor natuur, landbouw en recreatie."</i>
Waterzuivering Het waterschap is volgens invullers verantwoordelijk voor het zuiveren van water. Een deel van de invullers noemt hierbij specifiek dat het om afvalwater gaat. Anderen noemen het zuiveren en op peil houden van drinkwater als taak van het waterschap.	<i>"Afvalwater zuiveren."</i> <i>"Afvalwater zuiveren in rioolwaterzuiveringsinstallaties voordat het terug de natuur in gaat."</i> <i>"Zuiveren water, zorgen voor schoon drinkwater."</i>
Waterstand beheren Het beheren van de stand van het (grond)water is een andere taak die bij invullers naar bovenkomt. Hierbij denken invullers aan het zorgen voor de juiste hoeveelheid water in rivieren en andere waterwegen en aan het op peil houden van het grondwater.	<i>"Het op de juiste hoogte houden van de waterstand in de weilanden."</i> <i>"Regelen waterstanden in waterwegen, beïnvloeden grondwaterstanden."</i> <i>"Beheer van de waterstanden, zorgen voor een goede afvoer van overtollig water of het vasthouden van water in drogere periodes."</i>
Waterwegen beheren Tot slot noemen invullers dat het waterschap de waterwegen en andere binnenwateren zoals sloten beheert. Invullers geven hierbij aan dat het waterschap bijvoorbeeld zorgt dat waterwegen gecontroleerd en onderhouden worden.	<i>"Controleert of de watergangen, sloten en kanalen goed worden onderhouden zodat het water goed kan worden afgevoerd."</i> <i>"Rivieren en watergangen schoonhouden / op diepten houden."</i> <i>"Alles met betrekking tot onderhoud van waterwegen en dijken."</i>

Vervolgens hebben we aan invullers een aantal taken voorgelegd in een matrixvraag.³ Voor elk van deze taken is aan invullers gevraagd of zij denken dat dit een taak van het waterschap is. Voor elk van de gepresenteerde taken denkt een ruime meerderheid dat dit ook een taak is van het waterschap. Wel verschillen de taken in de mate waarin invullers deze als verantwoordelijkheid van het waterschap beschouwen. Bijna alle invullers vinden het regelen van de waterstand met bijvoorbeeld pompen en sluizen (95%) en het versterken, beheren en onderhouden van dijken (93%) een taak van het waterschap. 88% vindt het voorkomen van overlast tijdens overstromingen, droogte en ander extreem weer de verantwoordelijkheid van het waterschap en 86% vindt dit van het schoon en openhouden van water. Meer dan twee derde linkt het verzorgen van natuur in en aan het water (70%) en het controleren van de kwaliteit van water (67%) met de taakverantwoordelijkheid van het waterschap. Het zuiveren van afvalwater wordt het minst vaak gezien als taak van het waterschap, al ziet nog steeds meer dan de helft van de invullers dit wel als een waterschapstaak (61%).

Welke van de volgende taken denk jij dat het waterschap uitvoert? Matrix (n = 1.490)

³ Bij een matrixvraag krijgen invullers meerdere taken in één blok te zien waarbij ze per vraag steeds konden aangeven in hoeverre ze dachten dat het een taak is dat het waterschap uitvoert.

Inwoners of ondernemer, langer of korter wonend of werkend in het waterschap of wonend in de stad of het dorp: geen van deze groepen verschillen in de mate waarin zij op de hoogte zijn welke taken tot het waterschap horen. Dit geldt wel voor degenen die al eerder contact hadden met Waterschap Rivierenland.

Eerder contact met Waterschap Rivierenland

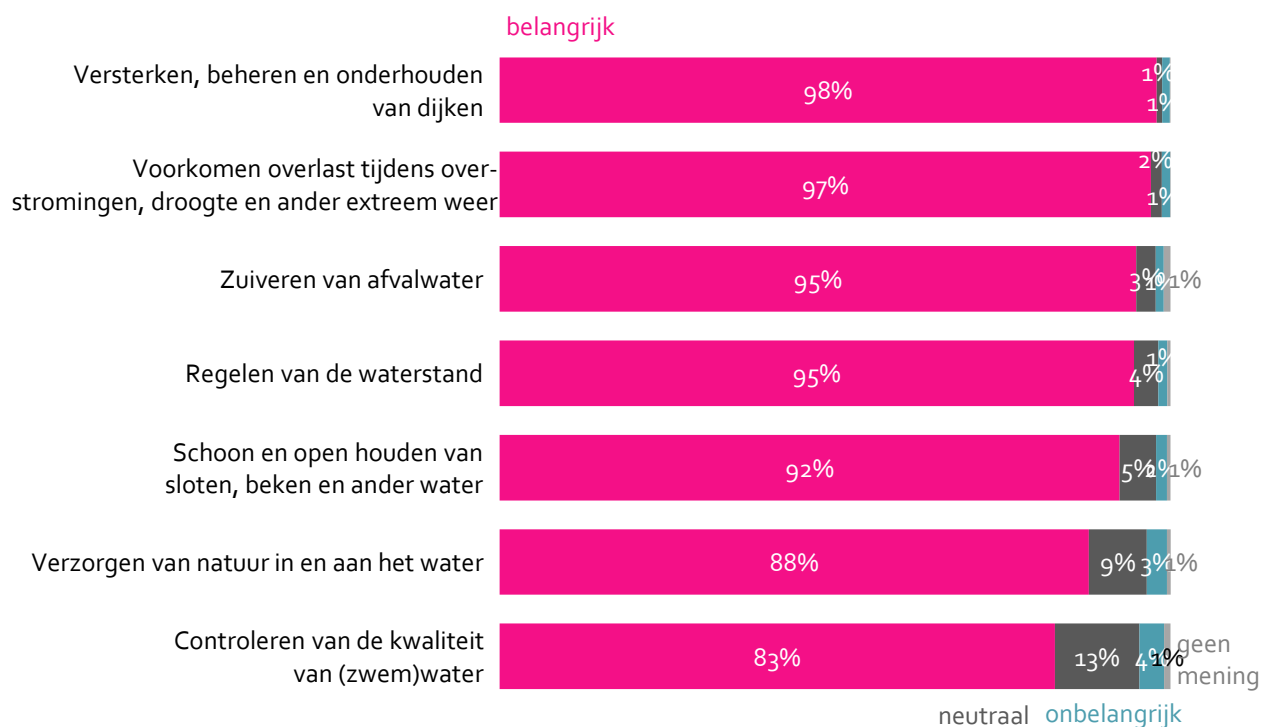
Invullers die eerder contact hebben gehad met Waterschap Rivierenland zijn beter op de hoogte welke taken tot het waterschap horen. Zo zien we bijvoorbeeld dat 70% van de invullers die eerder in contact zijn gekomen over projecten in de buurt en 75% van de invullers die een melding of calamiteit heeft gemeld het zuiveren van afvalwater als een taak van het waterschap zien. Dit vergeleken met invullers die hier geen contact over hebben gehad (59%).

3.2.2 Belang van taken

Naast de associaties bij de taken van het waterschap, vroegen we invullers in het tweede onderdeel van de vragenlijst ook in hoeverre ze deze taken belangrijk vinden.

Voor elk van de taken blijkt dat een ruime meerderheid van de invullers deze belangrijk achten. Het meest belangrijk vinden zij het versterken, beheren en onderhouden van dijken (98%). Het minst belangrijk vinden zij het controleren van de kwaliteit van water, hoewel nog steeds een ruime meerderheid deze taak belangrijk vindt (83%).

Hoe belangrijk vind je de volgende taken? Matrix (n = 1.490)

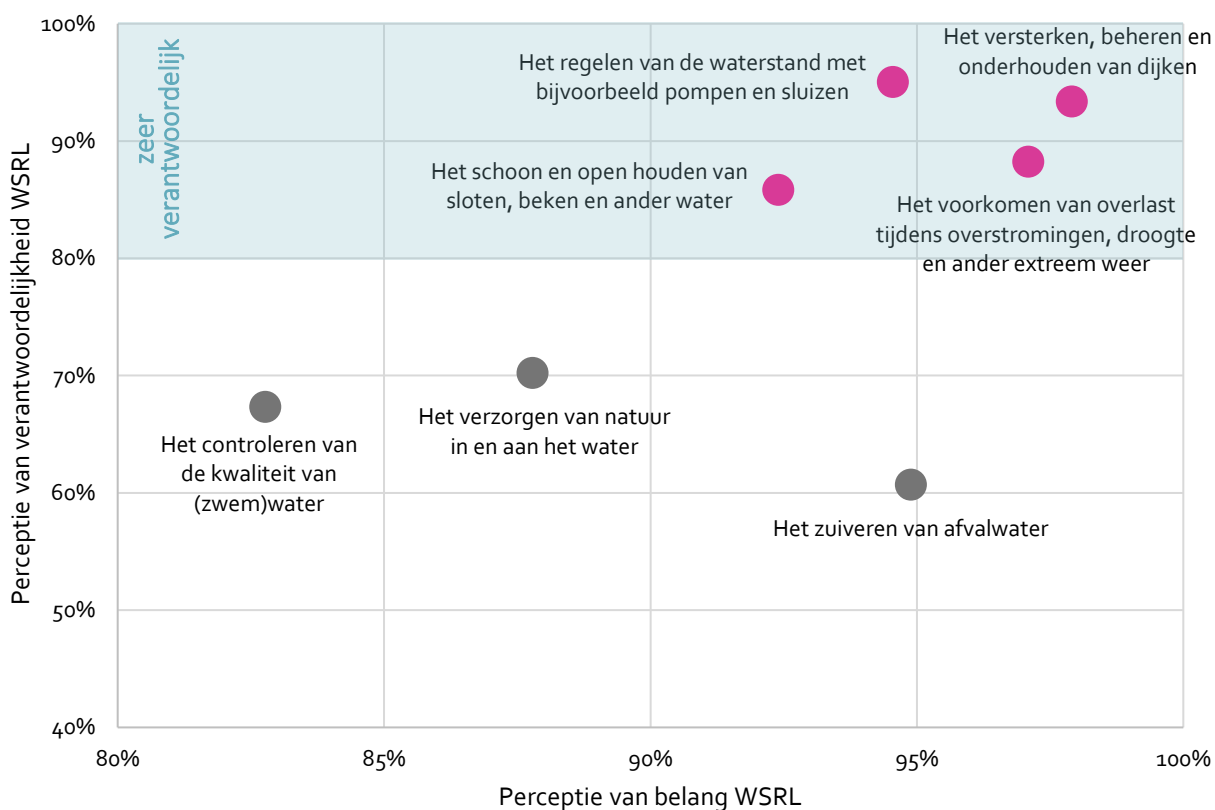
Er was een significant verschil te zien in hoe belangrijk inwoners en ondernemers de taken van het waterschap zien.

Betrokkenen

Het verzorgen van natuur in en aan het water wordt door inwoners (89%) als belangrijker geacht dan door ondernemers (77%). Tevens is te zien dat het controleren van de kwaliteit van (zwem)water door inwoners (84%) belangrijker wordt geacht dan door ondernemers (75%).

De verantwoordelijkheid en het belang dat invullers aan de taken van het waterschap hechten is vervolgens weergegeven in een grafiek waardoor in één oogopslag duidelijk is welke taken invullers het belangrijkste vinden en in hoeverre zij deze nu koppelen als taak voor Waterschap Rivierenland. In onderstaande grafiek is te zien dat het versterken, beheren en onderhouden van dijken, het voorkomen van overlast tijdens extreem weer, het regelen van de waterstand en het schoon en openhouden van water de taken zijn die het meest belangrijk worden gevonden én waar invullers het waterschap het meest verantwoordelijk voor vinden. Hoewel het zuiveren van afvalwater een taak is die invullers als één van de meest belangrijke taken zien, zien invullers deze relatief minder vaak als verantwoordelijkheid van Waterschap Rivierenland.

Figuur: Perceptie van belang (x-as) en perceptie van verantwoordelijkheid (y-as) van de taken van Waterschap Rivierenland volgens inwoners en (agrarische) ondernemers

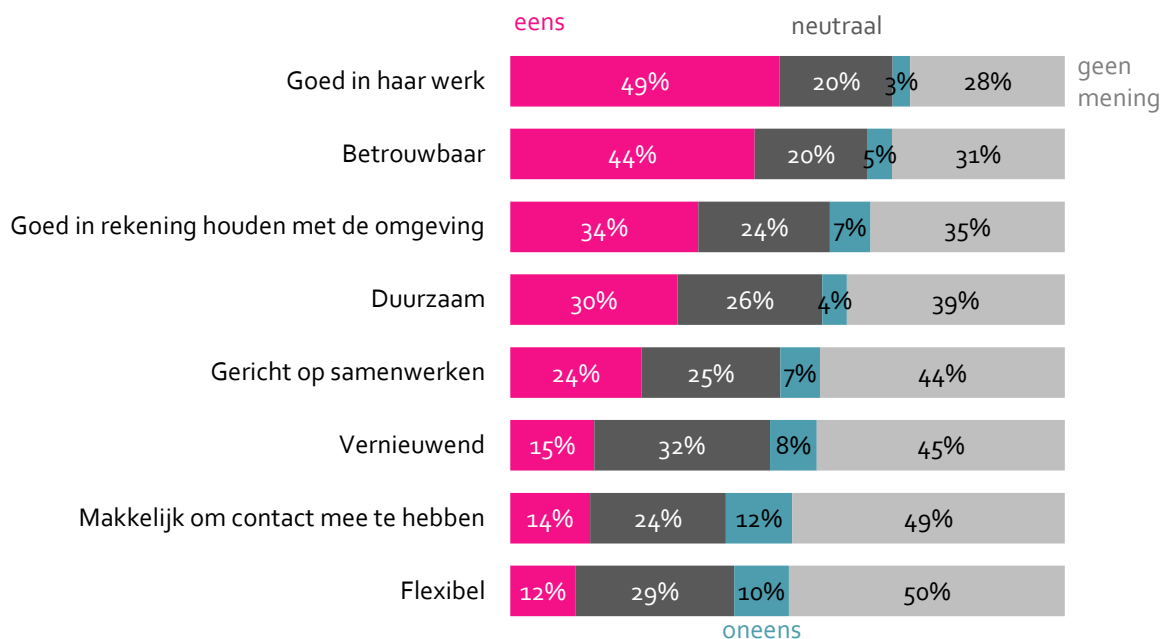

3.2.3 Waardering

Vervolgens is onderzocht hoe invullers Waterschap Rivierenland waarderen. Dit is gedaan door aan invullers die (geholpen) bekend zijn met Waterschap Rivierenland een aantal stellingen met eigenschappen voor te leggen. Aan hen is gevraagd in hoeverre deze eigenschappen voor hen van toepassing zijn op Waterschap Rivierenland.

Meer dan de helft van de invullers is het eens of staat neutraal tegenover de volgende stellingen: Waterschap Rivierenland is goed in haar werk (69%), is betrouwbaar (64%), is goed in het rekening houden met de omgeving (58%) en is duurzaam (56%). Bijna de helft ziet Waterschap Rivierenland als gericht op samenwerken, of staat daar neutraal tegenover (49%). Minder dan de helft ziet Waterschap Rivierenland als 'vernieuwend' of staat hier neutraal tegenover (47%). Invullers zijn het minst uitgesproken over het makkelijk zijn om contact mee te hebben en flexibel zijn: bijna de helft kiest hier voor geen mening. In het algemeen wordt de categorie 'geen mening' relatief vaak gekozen bij deze matrixvraag.

Wat vind jij? Waterschap Rivierenland is... Matrix (n = 1.288, alleen invullers die bekend zijn met het waterschap waarin zij wonen of werken)

Inwoners en ondernemers en mensen woonachtig in meer of minder stedelijk gebied verschillen in welke aspecten zij waarderen in het waterschap.

Betrokkenen

Bevraagde inwoners vinden ten opzichte van ondernemers vaker dat Waterschap Rivierenland betrouwbaar is (45% vs. 39%), goed is in het rekening houden met de omgeving (34% vs. 30%) en gericht op samenwerken (24% vs. 22%).

Mate van stedelijkheid

Invullers uit landelijk gebied (niet/weinig stedelijk) waarderen Waterschap Rivierenland over het algemeen minder hoog op de benoemde eigenschappen dan invullers uit te stad (zeer stedelijk) of invullers tussen stad en dorp in (matig stedelijk). Dit geldt voor:

- betrouwbaarheid (niet/weinig stedelijk 40% vs. matig stedelijk 50% vs. zeer stedelijk 46%);
- goed in haar werk (niet/weinig stedelijk 47% vs. matig stedelijk 56% vs. zeer stedelijk 48%);
- goed in rekening houden met de omgeving (niet/weinig stedelijk 29% vs. matig stedelijk 41% vs. zeer stedelijk 36%);
- flexibel (niet/weinig stedelijk 11% vs. matig stedelijk 15% vs. zeer stedelijk 12%);
- gericht op samenwerken (niet/weinig stedelijk 27% vs. matig stedelijk 37% vs. zeer stedelijk 31%);
- duurzaam zijn (niet/weinig stedelijk 40% vs. matig stedelijk 50% vs. zeer stedelijk 46%).

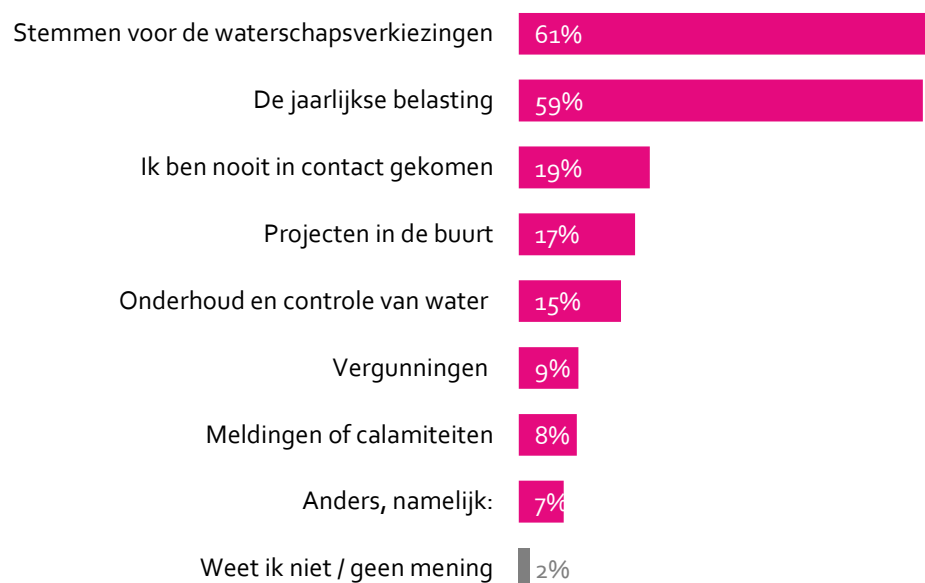
3.3 Communicatie

Tot slot is er aan de invullers een aantal vragen gesteld met betrekking tot communicatie met Waterschap Rivierenland. Inwoners en ondernemers werden gevraagd waarover zij in contact zijn gekomen en op welke manier zij in de toekomst betrokken zouden willen zijn.

De contactmogelijkheid met de hoogste frequentie is het stemmen voor de waterschapsverkiezingen. Meer dan de helft (61%) van de bevroagde inwoners is via deze weg met Waterschap Rivierenland in contact gekomen. Ook de jaarlijkse belasting wordt door meer dan de helft (59%) van de bevroagde inwoners genoemd als moment van contact. Een aantal van de bevroagde inwoners (n = 102) geven ook nog aan op een andere manier contact te hebben gehad, zij noemen hier bijvoorbeeld een open dag of werk gerelateerde contactmomenten.

Waarover ben je als inwoner wel eens met Waterschap Rivierenland in contact gekomen?

Meerkeuzevraag (n = 1.490)

De manier waarop inwoners in contact zijn gekomen met het waterschap verschilt per regio, woonduur en mate van stedelijkheid.

Regio

Invullers uit regio Betuwe (22%) en regio Rijk van Maas en Waal (21%) zijn vaker niet eerder in contact geweest met Waterschap Rivierenland, vergeleken met invullers uit regio Alblasserwaard en Beneden Linge (15%) en regio Altena en Bommelerwaard (10%). Opvallend is bijvoorbeeld dat invullers uit regio Alblasserwaard en Beneden Linge vaker contact hebben gehad over projecten in de buurt (28%), vergeleken met invullers uit de andere regio's (regio Altena en Bommelerwaard 19% vs. regio Betuwe 17% vs. regio Rijk van Maas en Waal 11%). Dit geldt ook voor vergunningen (regio Alblasserwaard en Beneden Linge 20% vs. regio Altena en Bommelerwaard 14% vs. regio Betuwe 7% vs. regio Rijk van Maas en Waal 3%). Invullers uit regio Altena en Bommelerwaard (26%) zijn vaker in contact geweest over onderhoud en controle van water, vergeleken met invullers uit de andere regio's (regio Alblasserwaard en Beneden Linge 22% vs. regio Betuwe 16% vs. regio Rijk van Maas en Waal 8%).

Duur van wonen of werken in Waterschap Rivierenland

Projecten in de buurt (<10 jaar 12% vs. 11-20 jaar 10% vs. >20 jaar 19%) en onderhoud en controle van water (<10 jaar 11% vs. 11-20 jaar 9% vs. >20 jaar 17%) worden vaker door invullers die langere tijd (>20 jaar) in het gebied van het waterschap wonen genoemd dan door inwoners die er korter wonen. Zij geven ook het minst vaak aan nog nooit in contact te zijn gekomen met Waterschap Rivierenland (<10 jaar 23% vs. 11-20 jaar 25% vs. >20 jaar 17%). Echter zijn invullers die minder dan 10 jaar in het werkgebied wonen wel vaker in contact geweest over vergunningen (11%), vergeleken met invullers die er langer wonen (11-20 jaar 3% vs. >20 jaar 9%).

Mate van stedelijkheid

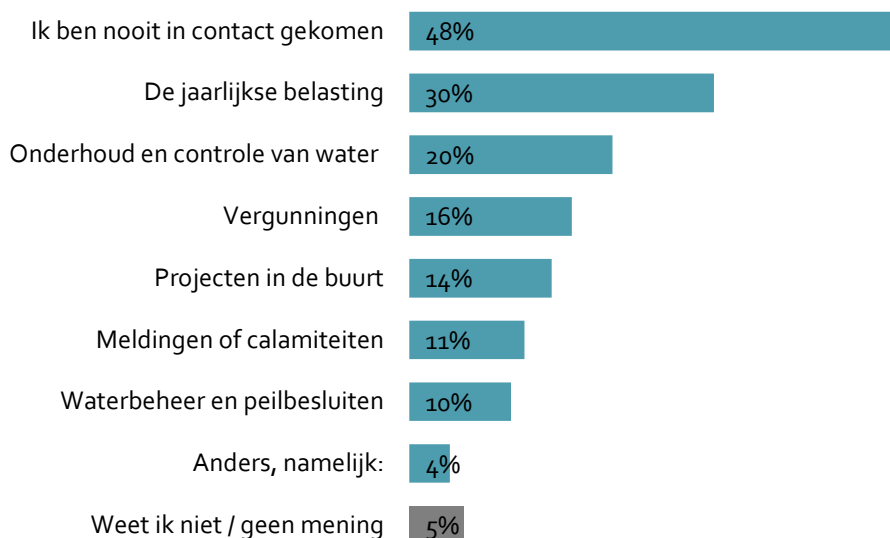
Invullers uit landelijk gebied (niet/weinig stedelijk) zijn vaker in contact gekomen met Waterschap Rivierenland, gevolgd door invullers tussen stad en dorp in (matig stedelijk). Invullers uit de stad (zeer stedelijk) geven het minst vaak aan in contact te zijn geweest. Dit geldt voor:

- projecten in de buurt (niet/weinig stedelijk 24% vs. matig stedelijk 17% vs. zeer stedelijk 11%);
- onderhoud en controle van water (niet/weinig stedelijk 26% vs. matig stedelijk 10% vs. zeer stedelijk 7%);
- vergunningen (niet/weinig stedelijk 16% vs. matig stedelijk 4% vs. zeer stedelijk 4%);
- meldingen of calamiteiten (niet/weinig stedelijk 14% vs. matig stedelijk 6% vs. zeer stedelijk 5%).

Invullers uit de stad zijn het vaakst nog nooit in contact gekomen met het waterschap (zeer stedelijk, 24%), gevolgd door invullers tussen stad en dorp in (matig stedelijk, 22%) en invullers uit landelijk gebied (niet/weinig stedelijk, 12%).

Bijna de helft van de bevroagde ondernemers (48%) is als ondernemer nog nooit in contact geweest met Waterschap Rivierenland. Net als voor de bevroagde inwoners, is het op één na belangrijkste contactmoment de jaarlijkse belasting (30%).

Waarover ben je als agrarisch ondernemer wel eens met Waterschap Rivierenland in contact gekomen? Meerkeuzevraag (n = 27); **Waarover ben je als ondernemer wel eens met Waterschap Rivierenland in contact gekomen?** Meerkeuzevraag (n = 122)

Meer dan de helft van de invullers wil graag in de toekomst betrokken zijn door te stemmen tijdens de waterschapsverkiezingen (60%) en door informatie te ontvangen over het werk van Waterschap Rivierenland (58%). Bijna een vijfde (19%) zou graag mee willen denken over het werk van Waterschap Rivierenland. 10% wil niet betrokken zijn en 10% weet het niet, of heeft geen mening. Tot slot wil 7% vrijwilligerswerk doen.

Waterschap Rivierenland wil graag goed in contact blijven met inwoners en bedrijven in haar werkgebied. Op welke manier wil je in de toekomst betrokken zijn bij het werk van Waterschap Rivierenland? Meerkeuzevraag (n = 1.490)

De wijze waarop invullers in de toekomst graag betrokken willen worden verschilt voor inwoners en ondernemers, en voor invullers die al eens eerder contact hadden met Waterschap Rivierenland.

Betrokkenen

Inwoners (60%) willen liever in de toekomst betrokken worden over het werk van Waterschap Rivierenland dan ondernemers (46%). Daarentegen willen ondernemers (30%) vaker meedenken over het werk van het waterschap dan inwoners (18%).

Eerder contact met Waterschap Rivierenland

Invullers die eerder in contact zijn geweest met Waterschap Rivierenland willen vaker betrokken blijven in de toekomst, vergeleken met invullers die niet eerder in contact zijn geweest met het waterschap. Zo zien we dat invullers die contact hebben gehad over onderhoud en controle van water relatief graag mee willen denken over het werk van Waterschap Rivierenland (36%), net zoals invullers die eerder contact hebben gehad over projecten in de buurt, vergunningen, of meldingen en calamiteiten (35%). Invullers die geen eerder contact hebben gehad willen dit beduidend minder vaak (16%).

4. Handelingsperspectief

Hoofdstuk 4

Maak het makkelijker om in contact te komen

Op de stelling 'Waterschap Rivierland is makkelijk om contact mee te hebben' antwoordden invullers minder positief: 12% is het oneens met deze stelling en 49% heeft geen mening hierover. Dit kan op een aantal dingen duiden. Onderzocht moet worden wat hier achter zit en hoe het makkelijker wordt om in contact te zijn met het waterschap. Op basis van dit onderzoek wordt dat niet helemaal duidelijk. Een reden kan zijn dat mensen nog geen contact hebben gehad met het waterschap; 19% van de inwoners en maar liefst 48% van de ondernemers is nog niet eerder in contact geweest met het waterschap. Het kan ook zijn dat het contact met het waterschap minder positief ervaren is. Of dit zo is en wat redenen hiervoor kunnen zijn, blijkt niet uit dit onderzoek en zou verder onderzocht moeten worden. Kortom: om het contact makkelijker te maken, is vervolgonderzoek nodig.

Kies thema's waarover je communiceert en wees persistent

Dit onderzoek biedt inzicht in de thema's die inwoners het waterschap associëren en welke taken zij belangrijk vinden. Zo blijkt dat bijna alle werkzaamheden van het waterschap als belangrijk worden gezien. En, dat invullers graag informatie ontvangen over het werk van het waterschap. Tegelijkertijd associëren invullers niet alle taken evenveel met het waterschap. Deze inzichten helpen om te bepalen over welke thema's je (vooral) wilt communiceren. Bijvoorbeeld afvalwaterzuivering is een taak die belangrijk wordt gevonden, maar die invullers minder vaak met het waterschap associëren. Kies drie thema's en maak hier een strategie op. Wees persistent in de uitvoering van communicatie en meet resultaten.

Differentieer communicatie per doelgroep

Dé inwoner of belastingbetaler bestaat niet. Het gebied van Waterschap Rivierland is uitgestrekt. Invullers uit stedelijke gebieden kijken anders naar het waterschap dan invullers uit plattelandsgebieden. De mate van stedelijkheid maakt dus uit. Invullers uit niet of weinig stedelijke regio's zijn minder positief over het waterschap dan invullers uit (zeer) stedelijke regio's. En, invullers uit (zeer) stedelijke regio's antwoorden vaker met 'geen mening'. Dit duidt erop dat zij minder bekend zijn met de eigenschappen van Waterschap Rivierland. De verschillen tussen doelgroepen en regio's maakt dat generieke communicatie beperkt effect zal hebben. Differentieer de middelen en (beeld)taal per doelgroep en regio om meer effect te sorteren. De betrokkenheidsprofielen zijn hierbij een hulpmiddel. Inspelen op de voorkeuren en associaties van verschillende type regio's en de verschillende vraagstukken per regio helpt om communicatie concreet en relevant te maken.

Blijf duurzaam in contact

Het onderzoek laat zien dat die inwoners en (agrarische) ondernemers die eerder in contact zijn geweest met het waterschap vaker betrokken willen blijven in de toekomst. Ieder contact is dus een kans om betrokkenheid te vergroten. Maak daarom in communicatie ook duidelijk hoe inwoners betrokken kunnen blijven. Hoe kunnen inwoners duurzaam meedenken of bij welke andere onderwerpen is hun betrokkenheid nog meer relevant? Maak dit inzichtelijk voor alle betrokkenen.

Laad de opkomstcampagne voor de verkiezingen in 2027 inhoudelijk

Het belangrijkste contactmoment van invullers met het waterschap is de waterschapsverkiezingen. De aanstaande verkiezingen zijn dus een uitgelezen kans om meer mensen te betrekken. Rond de gemeenteraadsverkiezingen hebben we veel campagnes gezien die als boodschap hebben: ga

stemmen. Het effect van deze campagnes is zeer beperkt. Beter laad je deze campagnes met inhoud: welke thema's spelen de komende vier jaar in Waterschap Rivierenland? Welke urgentie hebben deze onderwerpen? Wat merken inwoners hiervan?

5. Onderzoeksverantwoording

Hoofdstuk 5

5.1 Vragenlijst

De vragenlijst heeft onderzoeksbureau Citisens opgesteld in samenwerking met Waterschap Rivierenland en bestond uit de volgende onderdelen:

1. Bekendheid Waterschap Rivierenland (ongeholpen en geholpen);
2. Associatie met en belang van taken Waterschap Rivierenland;
3. Waardering van (kernwaarden van) Waterschap Rivierenland;
4. Communicatie- en participatievoorkeuren.

Nadat invullers de vragen over bekendheid met Waterschap Rivierenland hadden ingevuld, werd pas aangegeven dat zij tot het werkgebied van Waterschap Rivierenland behoren.⁴ Daarnaast werd ook pas aangegeven wat de taken van Waterschap Rivierenland zijn, nadat invullers de vragen over hun associaties met Waterschap Rivierenland hadden ingevuld.⁵ Op deze manier kon de reputatie van het waterschap zo zuiver mogelijk gemeten worden.

5.2 Bereik

Inwoners en (agrarische) ondernemers wonend en/of werkend in Waterschap Rivierenland zijn uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. Het werkgebied van Waterschap Rivierenland ligt tussen de rivieren Lek en Nederrijn in het Noorden (langs plaatsen zoals Vianen, Culemborg, Arnhem Zuid en Huissen) en de Maas in het Zuiden. Het onderzoek was in te vullen van 9 februari 2026 tot 3 maart 2026 via www.onderzoekwaterschap.nl.

Inwoners en (agrarische) ondernemers zijn uitgenodigd door middel van een mix van online en offlinekanalen. Hierbij zijn ruim 3.800 Citisens panelleden uitgenodigd die wonen binnen het werkgebied van Waterschap Rivierenland. Ook zijn inwoners en ondernemers met behulp van geotargeting bereikt. Inwoners en ondernemers werden bereikt door middel van een DPG-campagne (o.a. AD.nl, NU.nl en De Ondernemer) en agrariërs via Agrio (o.a. Vee & Gewas). Daarnaast is er een gratis 0800-nummer beschikbaar gesteld zodat minder digi-vaardige inwoners en (agrarische) ondernemers een papieren vragenlijst konden aanvragen en is er via e-mail contact gezocht met ondernemersverenigingen en (agrarische) netwerken. Tot slot is er een huis-aan-huis ansichtkaart naar postcodegebieden met minder digi-vaardige inwoners verstuurd. Ook zijn door Waterschap Rivierenland meerdere kanalen ingezet om het onderzoek onder aandacht te brengen. Het onderzoek is op sociale mediakanalen geplaatst en is zowel intern als extern onder de aandacht gebracht.

⁴ "Je woont in het werkgebied van Waterschap Rivierenland en/of hebt daar je onderneming. Het werkgebied van Waterschap Rivierenland ligt tussen de grote rivieren, vanaf de Duitse grens tot aan Kinderdijk. De volgende gemeenten vallen onder Waterschap Rivierenland: Altena, Alblasterdam, Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Drimmelen, Druten, Wijchen, West Betuwe, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Heumen, Vijfheerenlanden, Molenlanden, Lingewaard, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Overbetuwe, Papendrecht, Sliedrecht, Tiel, West Maas en Waal, Zaltbommel."

⁵ "Waterschap Rivierenland zorgt voor veilig, genoeg en schoon water in jouw omgeving. Medewerkers van Waterschap Rivierenland versterken en onderhouden dijken. Ze regelen het waterpeil en zorgen dat het oppervlaktewater schoon blijft. Ook zijn ze voorbereid op noodsituaties zoals overstromingen, droogte en vervuild water. In een deel van het gebied zijn ze ook verantwoordelijk voor wegen."

5.3 Methodiek

1.658 invullers vulden de vragenlijst in. Door middel van verschillende verificatiemethoden werden dubbele invullers en invullers van buiten het Waterschap uit de resultaten gefilterd. Dit heeft geleid tot een netto respons van 1.490 invullers. Hiervan kwamen 1.128 invullers uit het Citisenspanel (76%) en 362 (24%) via de open link. Voor een waterschap ter grootte van Waterschap Rivierenland betekent dit dat de resultaten representatief zijn met een betrouwbaarheidsniveau van 99% en een foutmarge van 5%. Dit houdt in dat met 99% zekerheid kan worden gezegd dat het werkelijke percentage met 5% boven of onder de gerapporteerde percentages ligt.

Per vraag zijn daarnaast aanvullende analyses uitgevoerd om verschillen tussen groepen in kaart te brengen. Dit zijn de uitsplitsingen. Hierbij is via een chi-kwadraattoets eerst vastgesteld óf er een significant verschil bestaat tussen groepen, en zo ja, wat dat verschil inhoudt. Een verschil wordt als statistisch significant beschouwd wanneer de p-waarde kleiner is dan 0,05. Dit betekent dat de kans kleiner dan 5% is dat het gevonden verschil op toeval berust. De volgende uitsplitsingen zijn uitgevoerd:

- **Betrokkenen:** De resultaten worden uitgesplitst naar inwoners en (agrarisch) ondernemers. Gezien het te lage steekproefaantal van de agrarisch ondernemers ($n = 27$), is ervoor gekozen om agrarische ondernemers en andere ondernemers samen te voegen.
- **Regio binnen Waterschap Rivierenland:** De resultaten worden uitgesplitst naar de vier regio's die Waterschap Rivierenland binnen haar werkgebied hanteert. Dit zijn de regio Alblasserwaard en Beneden Linge, regio Altena en Bommelerwaard, regio Betuwe, en regio Rijk van Maas en Waal⁶.
- **Duur van werken en wonen in het werkgebied van Waterschap Rivierenland:** De resultaten worden uitgesplitst naar de duur van wonen en/of werken in het waterschap van Rivierenland. Dit zijn de categorieën minder dan 10 jaar, 11-20 jaar en meer dan 20 jaar.
- **Mate van stedelijkheid:** De resultaten worden uitgesplitst naar stedelijkheid. Stedelijkheid is een maatstaf voor de concentratie van menselijke activiteiten, gebaseerd op gemiddelde

⁶ **Regio Alblasserwaard en Beneden Linge:** Alblasserdam, Culemborg, Gorinchem, Krimpenerwaard (Schoonhoven), Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden, West Betuwe.

Regio Altena en Bommelerwaard: Altena, Drimmelen (de wijk Drimmelen), Hardinxveld-Giessendam, Maasdriel, Zaltbommel.

Regio Betuwe: Arnhem (de wijken De Laar, Elden, Elderveld, Malburgen-Oost (Noord), Malburgen-Oost (Zuid), Malburgen-West, Rijkerswoerd, Schuytgraaf en Vredenburg/Kronenburg), Buren, Lingewaard, Neder-Betuwe, Overbetuwe, Tiel.

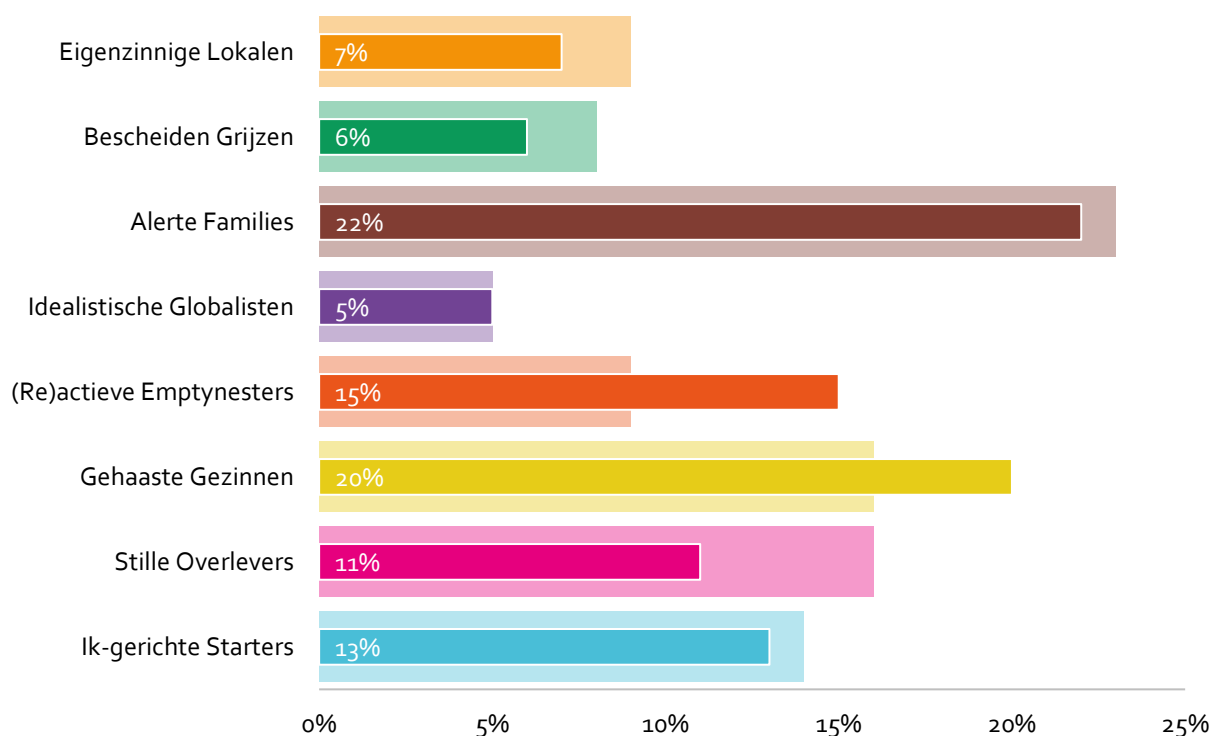
Regio Rijk van Maas en Waal: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen.

omgevingsadressendichtheid⁷. Oftewel: hoe veel mensen ergens wonen of werken, door te kijken naar hoe veel adressen dichtbij elkaar staan. Hierbij hanteren we de categorieën niet/weinig stedelijk (landelijk, tot 1.000 adressen per km²), matig stedelijk (tussen landelijk en stad, tot 1.500 adressen per km²) en (zeer) stedelijk (stad, meer dan 1.500 adressen per km²).

- **Eerder contact met Waterschap Rivierenland:** De resultaten worden uitgesplitst naar eerder contact met Waterschap Rivierenland. Dit zijn de categorieën contact over projecten in de buurt, contact over onderhoud en controle van water, contact over vergunningen, contact over meldingen of calamiteiten, en geen eerder contact.

5.4 Verdeling invullers

De antwoorden van inwoners en ondernemers uit Waterschap Rivierenland zijn gewogen aan de hand van de betrokkenheidsprofielen van Citisens. De betrokkenheidsprofielen van Citisens bevatten een groot aantal socio-economische kenmerken. Wegen aan de hand van deze profielen zorgt dat de resultaten een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van Waterschap Rivierenland als geheel. Figuur 1 geeft een overzicht van de verdeling van de invullers over de profielen (voorgrond), ten opzichte van de verdeling over het werkgebied van Waterschap Rivierenland als geheel.

Figuur 1: Verdeling van de betrokkenheidsprofielen voor de invullers van dit onderzoek (voorgrond) en het werkgebied van Waterschap Rivierenland als geheel (achtergrond).

⁷ CBS (2026), stedelijkheid van een gebied. <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen/stedelijkheid--van-een-gebied-->

	Respons %	Werkgebied %
Eigenzinnige Lokalen	7%	9%
Bescheiden Grijzen	6%	8%
Alerte Families	22%	23%
Idealistische Globalisten	5%	5%
(Re)actieve Emptynesters	15%	9%
Gehaaste Gezinnen	20%	16%
Stille Overlevers	11%	16%
Ik-gerichte Starters	13%	14%

Tabel 1: Verdeling van de betrokkenheidsprofielen, invullers en werkgebied van Waterschap Rivierenland

In deze rapportage wordt uitgesplitst op betrokkenen (inwoner, ondernemer, agrarische ondernemer), regio binnen Waterschap Rivierenland, duur van werken en wonen in het werkgebied van Waterschap Rivierenland, mate van stedelijkheid en eerder contact met Waterschap Rivierenland. In de tabellen hieronder zie je de verdeling van de invullers over de verschillende groepen waar naar is uitgesplitst.

	Respons %
Inwoner	90%
Ondernemer in de agrarische sector	2%
Ondernemer in een andere sector	8%

Tabel 2: Verdeling van de invullers over de betrokkenen

	Respons %
Regio Alblasserwaard en Beneden Linge	22%
Regio Altena en Bommelerwaard	9%
Regio Betuwe	22%
Regio Rijk van Maas en Waal	47%

Tabel 3: Verdeling van de invullers over de regio's

	Respons %
Minder dan 10 jaar	13%
11-20 jaar	11%
Meer dan 20 jaar	76%

Tabel 4: Verdeling van de inwoners over duur van wonen in het werkgebied van Waterschap Rivierenland

	Respons %
Minder dan 10 jaar	35%
11-20 jaar	24%

Meer dan 20 jaar	40%
------------------	-----

Tabel 5: Verdeling van de ondernemers over duur van werken in het werkgebied van Waterschap Rivierenland

	Respons %
Niet/weinig stedelijk	40%
Matig stedelijk	17%
(Zeer) stedelijk	43%

Tabel 6: Verdeling van de invullers over mate van stedelijkheid

	Respons %
Contact over projecten in de buurt	18%
Contact over onderhoud en controle van water	17%
Contact over vergunningen	10%
Contact over meldingen of calamiteiten	10%
Geen eerder contact	24%

Tabel 7: Verdeling van de invullers over eerder contact met Waterschap Rivierenland

5.5 Privacy & consent

Invullers van het onderzoek vulden hun postcode, leeftijd en indien geïnteresseerd hun e-mailadres in. E-mailadressen en postcodes zijn apart verwerkt en opgeslagen van andere verzamelde data. Deelnemers werden voorafgaand aan hun deelname aan het onderzoek hiervan op de hoogte gebracht. Vervolgens kregen zij na afloop van de vragenlijst expliciet de vraag toestemming te geven voor de verwerking van deze gegevens. Persoonsgegevens die voor dit onderzoek zijn verzameld zijn vertrouwelijk behandeld en anoniem verwerkt. Meer informatie over privacy van invullers is te lezen op de website van Citisens⁸.

⁸ <https://www.citisens.nl/privacy-policy/privacy-citisens-panelonderzoek/>